

PROJE İSMİ: „BİR GÜZERGAH İKİ ÜLKE“

BAŞVURU № CB005.1.22.134

2014-2020 CCI: 2014TC1615CB005 BULGARISTAN – TÜRKİYE INTERREG SINIR ÖTESİ İŞBİLİĞİ
PROGRAMI SÖZLEŞME № RD-02-29-40/20.03.2017

BULGARİSTAN - HASKOVO İLİ EL SANATLARI VE ZANAATLARI KATALOĞU

ÖNCELİK EKSENİ 2: SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM

*Bu proje Bulgaristan–Türkiye Interreg Sınır Ötesi İşbirliği Programı
2014-2020 çerçevesinde Avrupa Birliği tarafından desteklenmektedir*

HASKOVO VE İLLERİ

Haskovo, farklı etnik kökenlerin ve bu topraklardan geçen halkların izlerini taşıyan zengin bir tarihe sahip bir şehirdir. Şehirde Slavlar, Trakyalılar, Yunanlılar, Proto-Bulgarlar, Bizanslar, Osmanlılar ve diğerlerinde birçok kültür ve uygarlığın izlerini bırakma nedeni yerleşim yerinin Doğu ile Batı ve Kuzey ile Akdeniz arasında olmasından kaynaklanmaktadır. Antik dönemde bu bölge, bağıcılık konusunda güçlü bir gelişime sahip tarımsal bir bölgeymiş. Bölgede birçok Trak kalıntısı bulunmaktadır, bu açıdan zengin bir bölgedir. Bu kalıntılar bize trakların aktif ekonomik yaşamını ve yüksek maddi kültürünü gösterir, ayrıca Ege dünyasına ve Yunan kentlerine olan bağlarına tanıklık etmektedir. VI. yüzyılın ortalarında Slavlar bölgeye yerleşmeye

başlamış ve 10. yüzyıla kadar Marsa (bugünkü adıyla Haskovo) şehrini o zamanlar için tipik olan el sanatları, askeri garnizon ve nüfusa sahip bir ortaçağ şehri olarak geliştirmeyi başarmışlardır. XI. yüzyılın başında Marsa, Bizans işgalcileri tarafından yok edilmiştir. XIII. yüzyılın başında ise, bu topraklar bir kez daha canlanmış, fakat X. yüzyılda sahip oldukları önem ve etkiyi hiçbir zaman tekrar elde edememiştir. XIV. yüzyılın başında Osmanlı Türkleri, Balkanlar'ı fethetmiş etmiş ve Haskovo, tüm ülkeyle birlikte Türk egemenliği altına girmiştir. Haskovo bölgesi, verimli toprakları ve bölgenin bulunduğu konum nedeniyle Türkler tarafından beğenilmiş ve yerleşim başlamıştır. Türkler yerleşim bölgesini, konak, cami, hamam ve çarşı ile tipik oryantal bir şehre çevirip "Hasköy" olarak adlandırmıştır. "Has", "mülkiyet" ve "köy" - "köy" anlamına gelir; bu da bölgenin kıdemli bir Osmanlı katipine ait olduğu anlamına gelmektedir. Maritsa (Meriç) nehrinin yakınlığı, bulunduğu konum ve yoğun bir şekilde ticaret için kullanılmış olması nedeniyle, Haskovo'ya, Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkan bölgesindeki önemli bir tarım ve zanaat merkezi haline gelmesi için yardımcı olmuştur. XIV.-XIX. Yüzyılları boyunca bölge, Osmanlı İmparatorluğu'nun bir parçasıydı. XVIII. yüzyılın sonuna ve XIX. yüzyılın başlarına doğru, şehir komşu köy Uzundjovo'da açılan büyük fuarın da yardımıyla ticaret ve işçilik faaliyetlerinin merkezi haline gelmiştir.

Rönesans döneminde (XVIII. yüzyıl) şehir uyanmaya ve gelişmeye başlamıştır. Toplum merkezleri ve okullar ortaya çıkmış ve hatta Levski, isyan için yerel halkı örgütleme girişiminde bulunmak için birkaç kez şehri ziyaret etmiştir. Yerel Çorbacıları'nın (zenginlerin) güzel ve ihtişamlı evleri tarafından görüldüğü üzere, bu bir ekonomik ve kültürel gelişim zamanıdır. Kentte bir çok zanaat gelişmeye başlamıştır: tabaklama ve dericilik, esnafılık, kuyumculuk, kunduracılık, abacılık, inşaatçılık ve marangozluk, keçi çobanlığı ve diğerleri, tüm bunlar zanaat ve ticaret caddeleri oluşması için yardımcı olmuştur.

6 Eylül 1885'de Plovdiv'de darbe gerçekleştirilmiş, ve sonuç olarak Haskovo ve tüm Doğu Rumeli bölgesi, 1878'de Osmanlı hükümdarlığından kurtarılan Bulgar devletine dahil olmuştur. O zamanlarda, kentin nüfusu yaklaşık 10.000 kişi civarındır, bunun nedeni kurtuluştan sonra birçok Türkün, Bulgar topraklarından ayrılmış olmasıdır. Böylelikle Haskovo bir sınır köyüne dönüşmüş, ticaret kesilmiş ve el sanatları hızla çöküşe geçmiştir. Şehir canlı bir ticaret merkezi olmaktan çıkmış ve nüfusun başlıca geçim kaynağı tarım olmuştur. Bölge, üzüm, buğday,

susam, anason ve mısır üretiminde uzmanlaşmıştır. Ağırlıklı olarak tütün, ayçiçeği ve pamuk yetiştirilmekteymiş, bu neden ile tütün depoları, değirmenler, yağ fabrikaları ve ipek ipliği atölyeleri açılmıştır. Yıllar geçtikçe nüfus artmaya başlamış, böylece ticaret, tarım ve sanayi de canlanmıştır. Haskovo, tütün, gıda ve tekstil endüstrilerinin merkezi olarak kendini kanıtlamıştır. Tüm bu endüstrilerin içinde, makina yapımı öncelikli bir gelişmedir, öyle ki 20. yüzyılda bile bölgedeki liderliğini korumaktadır. Ticaret, turizm ve telekomünikasyon gibi, kalkınma ve hizmet sektörlerindeki unutmamak gerek, onların gelişim açısından büyük bir payı vardır.

Tüm bunların dışında, Haskovo büyük bir kültür ve turizm merkezidir, en dikkat çekici olarak görünen yerler - İl Tarih Müzesi, restore edilmiş Rönesans evleri, "Kenana" parkı, Aleksandrovo Tümülüsü ve yakındaki Haskovo Kaplıcalarıdır (Haskovski Mineralni Bani).

ZANAATLAR VE GELİŞİMİ

ÇIRAK - 10 yaşın üzerindeki her çocuk zanaat öğrenmek için bir ustanın yanında ücretsiz veya asgari ücret karşılığı, çalışmaya başlayabilir. İşe alım, iki büyük Hristiyan bayramı olan - Gergiovden ve Dimitrovden sonrasında gerçekleşir. Çıraklık genellikle üç yıl sürer. Genellikle çıraklar, becerilerini göstermeye ve belirli beceriler kazanmaya başlayana kadar, rutin veya pek hoş olmayan işleri yaparlar. İlk iki yıl boyunca, çocuğa sadece yiyecek (çok nadiren de bir çift ayakkabı) verilir. Üçüncü yılda genelde senelik maaş verilir (“hak” denir) bu maaşın miktarı 50 grosh dur (para çeşidi). İkinci yılında kalfasının gözetimi altında, zanaatı öğrenmeye başlar ve üçüncü yılda ustanın gözetimi altına geçer. Çıraklarda söz hakkı yoktur. Ustasının yanından kaçan veya ustası tarafından kovulan çırak, Zanaatkarların yazılı olmayan kurallarına göre, başka hiçbir usta tarafından işe alınamaz. Çıraklıktan, kalfalığa geçiş tamamen ustaya bağlıdır. Usta bizzat kendisi onu kalfalığa geçirir ve bunu ustaların toplantısında yapar. Her zanaatı öğrenme süresi farklıdır.

KALFA - ustanın yardımcısı ve bu zanaatı gelecekte sürdürecektir. Kalfa, yemek, konaklama ve senelik 100 grosh(para) yıllık maaş alır. Kalfa, ustanın ailesinin bir parçası olarak kabul edilir ve genellikle onun sofrasında yemek yer. Eğitim en az 4 yıl sürer. Her yıl maaşı 100 grosh yükselir. Gittikçe, ona daha ciddi işler verilir. Dört yıl sonra, kalfa artık bir usta adayıdır. Usta olarak ilan edilmesi sert kanunlar altında olur. Belirli koşullar altında ustaların rızası ile, onların genel toplantısı sırasında yapılır.

USTA - sınavı başarıyla geçip, 20 yaşına giren ve Zanaatkarlar derneğine, belirli bir zanaat için belli miktarda para ödeyen (bu paraya “köşe” denir), her kalfa usta olabilir. Bu miktar, belirlenen zanaata göre 20 ila 300 grosh arasında değişir. Kalfa “ocak oğlu” ise, yani babası şu anda çalışan veya eski bir usta olursa bu miktar iki kat daha az olur. Çoğu zaman, yetersiz para nedeniyle kalfadan usta olan kişi kendi dükkanını açmaz. Bu durumda, önceki yada yeni bir ustanın yanında işçi-ustası olarak işe başlar ve günlük 5 grosh ücret alır (yemeksiz).

Ustalar, kalfalar ve çırakların yaşamı hakkında birkaç kelime söylemek yanlış olmaz. Nerdeyse her yerde ustalar kendi dükkanlarında çalışır ve orda yaşarlar. Genellikle çalışanlar ustaya ait olan atölye ve evinde yaşar ve onların mutfağında yemek yerler. Çoğu usta, öğrencilerini sıkı denetim altında tutmak ister. Çalışma günü yaklaşık 14 saattir. Büyük tatillerin ve fuarların yapıldığı günlerde daha da uzun sürer.

Çoğu zaman şafaktan 4 saat önce çalışmaya başlanır. Günlük üç mola verilir - kahvaltı, öğle yemeği ve öğleden sonra molası. Kahvaltı ve öğleden sonra yenilen yemek, genellikle iş yerinde ayak üstü yenir, çoğu zaman bu durum öğle yemeği için de geçerlidir. Sadece akşam yemeği ustanın evinde yenir. Atölyenin ıskılandırılması, “gaz lambaları” ve mumlar ile yapılır.

ESNAF - belirli bir yerleşimdeki, belirli zanaatkarların üye olduğu bir dernektir. Esnaf dernekleri, Sultanın himayesi altındadır, çünkü onların gelişimi onu yakından ilgilendirir ve önemlidir. “Esnaf” kelimesi Arap kökenlidir. Her esnafın nihai amacı, tüm bu inişli-çıkışlı dönemlerde ortak bir fayda sağlamak olduğundan, özellikle üretilen ürünlerin itibarının korunmasıdır. Bu nedenle, tüm esnaf defterlerinde ve yönetmeliklerde birinci sırada olan, ürünün nasıl üretileceği, hangi malzemeler ve hangi fiyatlarla alınması gerektiği yer almaktadır.

Esnafçılık genel olarak Rönesans döneminde önemli bir rol oynamıştır, bunu hem okul çalışmalarında hem de kilise bağımsızlığı mücadelesinde ve 1862’den sonra topraklarını kaplayan devrimci yükselişinde açıkça görebiliyoruz. Her esnafın kendine özel senelik bir bayramı vardır. Bu özel günlerde, kilise ziyaretinden sonra, tüm ustalar genel bir toplantı için bir araya gelir - toplantının adı “lonca’dır”. Bu toplantılarda, iki kişiden oluşan bir Esnaf yönetim kurulu seçilir - **USTABAŞI ve ÇAVUŞ**.

USTABAŞI için daha yaşlı, daha yetenekli ve parasal konularda iyi durumda olan bir Usta seçilir. Onun görevi esnafın hesaplarını, kasayı ve mührünü tutmaktır. Yerel yönetici makamlarının önünde Esnafın temsilcisidir. Esnafın arasındaki yanlış anlaşmaları çözer ve her şeyin yolunda olması için çalışır.

ÇAVUŞ için, genç ve fakir ustalardan birisi seçilir, seçilen kişi “çevik ve açık” olmalıdır. Çavuş, bir paralı askerin ve bir yürütücü görev yapar. Neredeyse tüm zanaatlarda bu pozisyon ödenir. Çavuş, ustabaşının emirlerini yerine getirmekle yükümlüdür. İşlenmiş suça göre cezalar farklılık gösterir- parasal cezalar vardır, aynı zamanda Çavuş tarafından verilen fiziksel cezalar vardır. Para cezaları nakit veya çalışarak ödenir. Esnaf dışında, ceza yapılan usta, polis memuruna (zabıtaya) da para öder. Ustalardan herhangi biri, ustabaşının verdiği karara itaat etmezse, Çavuş onun dükkanını kapatabilir.

Ustabaşı, Polis karakolundan (“konaktan”) çok nadir yardım ister, genellikle bu yardım önceden hüküm giymiş birine akıl vermek içindir. Çoğu zaman ustaların hüküm görme nedenleri şunlardır: “kalitesiz iş”

yüzünden esnafın mal ününü zayıflatmak; haksız rekabet için; bir çırak veya kalfaya karşı yapılan kötü bir tutum için; üzerinde anlaşmaya varılmış ancak ödenmemiş ücret veya maaş içindir. Bazı ustalar mallarını sadece dükkandan satarlar, bazıları ise pazarlar ve fuarlara güvenir. Birbirleri arasında rekabetten kaçınmak adına, zanaatkarların genel satış için işbirliği yapmaları çok yaygın bir uygulamadır. Bazen daha ucuz hammadde elde etmek için bazen de genel alımlar için işbirliği yaparlar.

GEZİCİ PAZARLAR VE FUARLAR - bu tür satış zanaatı sadece yerleşimin dışına bir parça mal satmakla kalmayıp aynı zamanda para ile dönmek için sadık bir kişiye ihtiyaç duymaya başladığında ortaya çıkar. 200 yıl önce Tuna nehrine, doğudan Karadenize, güneyde Akdenize ve Marmara Denizi'ne, biten tüm yollar, yılın herhangi bir zamanında mal taşımak, taşıyanın hayatı ve cebindeki parası için tehlikeliymiş. Balkan Dağlarının kuzeyindeki yollar çok kötü durumdaymış - dar, engebeli, çamur içinde, yürümesi zor, kaldırımsız ve köprüsüzmüş. Hangi el sanatlarının üretildiğine bakılmaksızın, ürünler sadece atlar tarafından taşınabilirmiş (yalnızca yaz aylarında at arabaları kullanılmış). Bu işi yapan insanlara “kırcı” denirmiş. Bu topraklarda, üreticiler ile tüketiciler arasındaki ilk araçlar onlarmış. Bu araçlar (kırcılar), ilgili zanaatlardan gelen malları kullanan tüketicileri arıyorlarmış. Genellikle aracı malları bir kaç şekilde almış: para karşılığı, deftere kayıt yaparak, veresiye veya başka bir mala karşılık. Mala bağlı olarak hendek veya sahte dolaplar içine paketler ve kalkış için bir gün belirlemiş (o gün asla Salı günü olmazmış). Bir zanaat fuarı ile ilgili olmayan gezi, genellikle 4-5 kişi arasında gruplar halinde yapılmış. Geleneksel olarak aracı(kırcı), yanında her zaman küçük bir köpek götürür, köpek her zaman atların yanında durur ve beklenmedik, kötü niyetli olan gece misafirlerine karşı efendisini uyarırmış. Birden fazla ata sahip olan her aracı, kendisine yardım etmesi ve ona birşeyler öğretmek için bir akraba çocuğunu (veya komşu çocuğunu) çırak olarak yanına götürürmüş.

Aracıya(Kırcı), annesi, eşi veya kızı tarafından bileğine sardunya takılır, evden çıkmadan önce evdeki tüm küçük çocuklara 5 para (Provodetnik) verir, ve yola devam edermiş. Bütün akrabaları onu köyün sonunda bulunan “ağlama taşına” kadar eşlik edermiş.

Bu taş, yolun kenarında duruyormuş ve biniciye atının üstüne binmesi için yardımcı olurmuş (bu taş, onu gönderenlerin (akraba ve ailenin) gözyaşları ile yıkanmıştır). Herkes elini öper, ona “iyi şanslar” diler ve ilk virajı geçtikten ve gözden kaybolduktan sonra, köyüne geri dönermiş. Her mutlu dönüş için yapılan özel bir gelenek varmış - Aracı(Kırcı) köye yaklaştığında, havaya bir el ateş eder ve bu şekilde geldiğini akrabalarına işaret edermiş. Atışı duyan herkes o an yaptığı her ne varsa bırakır ve heyecanla Aracıyı karşılamak için köyün sonuna kadar koşar ve bu süre zarfında evi, yol üzerinde yaşadığı deneyimleri öğrenmek için sabırsızlıkla bekleyen insanlar ile dolup taşarmış.

Boş zamanlarında Aracılar (Kırcılar), ev ve tarla işleriyle uğraşır (biçme, hasat etme, harmanlama) veya getirdikleri malları satmaya girişirlermiş. O zamanlarda neredeyse tüm Aracılar (Kırcılar) kararlı ve korkusuz adamlarmış. Kararlılıkları ve güçleri nedeniyle, sadece sevdiklerinden değil, aynı zamanda Türkler

tarafından da onurlandırılıp, saygı görürlermiş. Tarihte, hiç bir Türk, Aracı(Kırcı) tarafından dayak yediği için yetkililere şikayette bulunmamıştır.

Sanayi Devrimi'nin gelişiyile birlikte, zanaat ve el sanatlarının çoğu çöküşe geçer ve ölür. Yavaş yavaş Esnaflık yapısı değişmeye başlar. Bazı dükkanlar daha büyük atölye ve işletmeye dönüşür, bu iş yerlerine işçi alımı yapılır ve daha önceleri olan eski, usta-kalfa-çırak düzeni bozulur. Malların seri olarak üretilmesi, küçük atölyelerin elle hazırlanmış şaheserlerini pazardan yavaş yavaş kaybolmasına neden olmuştur.

Bu geleneksel zanaat ve el sanatlarının bir çoğu ölmüştür, ancak gençler arasında köklere dönüş ve el sanatlarını günümüz yaşamına taşıma isteği tekrar ortaya çıkmıştır.

Günümüzde bu el sanatlarının birçoğu bir turistik cazibe olarak görülüyor ve diğerleri topraklarımızdan tamamen yok olmaya gün tutmuştur. Etnologlarımıza göre, bugünkü geleneksel Bulgar el sanatlarından dokuzu neredeyse yok olmaktadır.

Bulgaristan ve diğer birçok ülkede olduğu gibi Zanaatkarlık Yasası vardır, bu yasanın amacı "zanaat alıştırmayı, zanaat organizasyonu ve zanaat eğitimi" vermek ve düzenlemektir.

Zanaatçılık Kanunu'na göre "Zanaat, yasanın Ek 1-kanuna uygun olarak, zanaatçılar listesinde belirtilen eşyanın, belirtilen şekilde imalatı veya hizmetlerin sağlanması suretiyle gerçekleştirilen işe denir. " liste 129 farklı zanaat içerir. 2011 yılında listedeki zanaat çeşitleri 57-ye indirilmiş ve bölgede en çok tercih edilen ve çalışılan zanaat çeşitleri şu alanlarda kalmıştır: kuaförlük, terzilik ve inşaatçılık.

HASKOVO BÖLGESİNİN GELENEKSEL ZANAATLARI

Halk Zanaatları Bulgaristan'daki farklı bölgelerin ve alanların özelliklerinin yanı sıra güzellik, hayal gücü ve yaratıcılığı da beraberinde getirir. Onlar Bulgar kültür mirasının bir parçası ve ulusal kimliğimizdir ve bunlar halk işçiliği ve sanatı için örnek olarak tutulmalı ve korunmalıdır.

Bulgaristan ve bölge için geleneksel el sanatları:

- **Demircilik ve kapsadığı alanlar:** nabantçılık, bıçak yapımı, balta yapımı, tüfek yapımı, çarkçılık, saatçilik ve tartı(baskül) yapımı;
- **Dokumacılık** - aba ve tuval yapımı; kilim, halı ve benzerlerinin yapımı; Dokumacılık zanaatı, "mutafçılık" - keçi yünü dokuyan kişi (yün elde etme) ile bağlıdır; yün işleme; yün süpürme (dokunmamış tekstil ürünlerinin imalatı); ipliklerin, yünlerin ve kumaşların çevremizdeki doğadan elde edilen boyalar ile boyanması; gaytancılık(gaytan, abadan yapılan yün bir ipidir, onunla geleneksel halk kıyafetleri süslenir) ve tepaviçarlık (güçlü nehir suyunun akışı altında, yünlü kumaşlara (gaytan, kemer ve şayak) etki yaratmak için yapılan doğal yıkama biçimidir) bu yıkama tekniği, kumaşları daha güçlü ve kalın olmaları ve bazı durumlarda yumuşak bir yüzey yaratılması için yapılır;
- **Gayda'ya** (tulumlu bir nefesli çalgısı) benzer müzik aleti yapımı;
- **Çömlekçilik (grançarstvo)** ve sanatsal seramik üretimi;
- Kuyumculuk ve takı imalatı.

Ve daha birçok halk ve geleneksel el sanatları.

Eski zamanlarda, bugünkü nesillerin pek algılayamayacağı kadar değişik ve bugünlerde ölü kabul edilen bir sürü meslek türü varmış.

Örneğin:

- **Glaşatay** - şehir ya da köy boyunca önemli haberleri duyuran kişi;
- **Ayakkabı boyacısı (vaksacı)** - ayakkabı boyası ve fırçası ile, yoldan geçenlerin ayakkabılarını parlatan kişi;
- **Terzi veya dikişçi** - tam kalıpların sırlarını bilen iğnenin ustası;
- **Dizgici (slovoslagatel)** - işi yazı yazmak ve düzenlemek olan kişi. Kurşun harflerle harf dizermiş, gazete veya kağıt sayfalarını yazdırabilmek için;
- **Tellak** - hamamlarda müşterileri keseleyip yıkayan kişi;
- **Yorgancı (Drandar)** - evleri gezer ve özel bir aletle- döşek, yorgan ve yastıklarda bulunan keçeleşmiş pamuk ve yünleri düzeltir;
- **Faytoncu** - tek veya çift atlı fayton arabasını süren kişi.

Haskovo bölgesi için daha tipik olan zanaat ve el sanatları:

ŞARAPÇILIK VE BAĞCILIK

Asma yetiştiriciliği ve şarap yapımı, Trakların zamanından beri Haskovo bölgesinin topraklarına yayılmıştır. Şarap, Bulgar tarihinde ve yaşam biçiminde önemli bir rol oynamaktadır ve varlığı hemen hemen her geleneksel kutlama ve bayram masasında vazgeçilmezdir. Bulgaristan'daki uygun iklim ve topraklar sayesinde asmanın gelişimi, üzüm olgunlaşması ve çok iyi tat kalitesi olan beyaz ve kırmızı şarapların elde edilmesi

için uygun koşullar vardır.

Şarapçılık ve bağcılık, temellerini attığına inanılmakta olan eski Trakyalılar döneminde beri Bulgar topraklarında, daha devlet kurulmadan önce bilinirmiş. Trakyalılar Antik Çağın en iyi şarap üreticileri arasında sayılıyor ve onların ürettiği aromatik ve güçlü şaraplar dünyaca ünlüymüş, hatta bizzat Homerus'un kendisi şarabın niteliklerini övmüş ve bunun asırlar boyunca sürmesi için uğraşmıştır.

Buna ek olarak, doğurganlık, şarap ve sevinç tanrısı - Dionysos ve Dionysos şölenleri sırasında orman Nimfleri'nin (Yunan mitolojisinden periler) şarap şerefine ellerinde bulunan küçük oraklarla dans edişi, Trak kültürünün merkezinde yer almaktadır. Bulgarlar'ın, Hristiyanlığı kabul etmesiyle Tanrı Dionysus kültü sona erer ve Şubat ayında üzüm işleme sürecinin başlamasıyla birlikte, yerini Aziz Trifon'a ve Trifon Zarezan'ın kutlamasına bırakır.

Asma üreticileri, ellerinde şaraplar ve çeşitli mezeler ile üzüm bağları ve bahçelerine gider ve uzun kış sonrasında bereket için dua ederler. Tüm Ortodoksların bayramları, kutlamaları ve gündelik hayatı Kilisenin

takvimine göre yönetildiği için, Bulgarlar dua ederken şu sözleri kullanır: “Tanrım , Aziz Trifona yardım et ki, hasatımız bol olsun...” Haskovo bölgesinin güneydeki şarapçılık bölgesi, Balkanlar'da şarap üretiminin beşiği olan Trakya'nın tarihi ve coğrafi alanının bir parçası olan “Trakya Ovası”dır. Burada bulunan topraklar ve iklim koşulları kırmızı üzüm çeşitleri yetiştirmek için uygundur, ancak burada bazı beyaz üzüm çeşitleri de gelişir. Bu bölgede, eşsiz bir Bulgar çeşidi olan “Mavrud” yetişmektedir.

Şarap dünyasının en prestijli dergilerinden biri olan “Wine Enthusiast”, Bulgaristanda bulunan “Trakya Ovasını” 2017’de şarap turları için en iyi 10 destinasyon arasında, ikinci sıraya koymuştur.

FIÇICILIK

İyi şarap üretimi için, güzel üzümlerin yanı sıra, iyi bir fıçı da gereklidir. Fıçıcılık, Bulgar yaşam tarzında bozulmamış bir gelenektir. Fıçı, 19. yüzyılda hayatımıza girmiştir ve o zamandan beri ustalarımız becerilerini geliştirmeye devam etmektedir. Meslek esasen erkekler tarafından uygulanmaktadır. Elleri ve parmakları hızlı ve doğru bir şekilde hareket ettirmek gerekir. Varillerin(fıçıların) yapıldığı ana malzemeler meşe, akasya ve duttur.

Ağaçlar tahta parçalarına ayrılır ve kurumaya bırakılır. Levhalar gerekli olan uzunlukta ve şekilde kesilir ve tahtanın dar tarafında, montaj sırasında bir daire oluşturmaları sağlayan belli açılar yapılır. Bu şekilde monte edilen ve metal kaplamalı bir çember ile tutturulan fıçı, buhar ve yangın işlemine tabi tutulur. Önceden hazırlanmış kapaklar yerleştirilir ve daha fazla çember ile iyice sıkılaştırılır. Olgunlaşma ve yaşlanma sürecinde şarap, fıçının ahşabından kendine özgü lezzetleri emer ve bu şekilde tadına ve aromasına kavuşur.

DARVOREZBA (Ahşap Oyma Sanatı), çeşitli dekoratif motif ve görüntüleri keserek (oyma) ahşabın sanatsal işlenmesine denir. Ahşap oyma sanatı başlangıçta uygulamalı ve daha sonra dekoratif amaçlı kullanılmıştır, bu sanat Neolitik çağlardan beri insanların oyma için keskin bir çakmaktaşı kullandığından beri

bilinmektedir. Bulgaristan topraklarında, oyma sanatı eski Slavlar tarafından biliniyor ve daha sonraları Bizans, Roma, Müslüman ve Rus oyma sanatından etkilenmiştir. XVIII. ve XIX. yüzyıllarda Bulgar topraklarında özellikle el sanatları ve mimarlıkta yükseliş gözlemlenmiş ve genel bir gelişim başlamıştır. Ahşap oymalar hem kilise mimarisinde, hem de iç mekan tasarımlarında görülmeye başlamıştır - ikonostazlarda, kürsülerde ve Kiliselerin oyma kapılarında. Sadece bunlarla kalmayıp, evlerde de görülmeye başlamışlardır - oyma tavanlarda, mobilyalarda, sandıklarda, ahşap mutfak eşyalarında, bastonlarda ve kancalarda. Ağaç oymacılığına özgü dekoratif motifler - figürlü kompozisyonlardan, örgülerden, bitki motiflerinden ve hayvan görüntülerinden oluşmaktadır.

STENOPİS (Duvar Yazıları) ve İKONOPİS (İkonografi)

“İkon” kelimesi, yunancada resim veya portre anlamına gelir. İkonografi 9. yüzyılın ortalarında Bulgaristan’da gelişmeye başlamıştır.

Rönesans döneminde ilk başta geleneksel giysiler içinde olan erkek ve kadınlar, çobanlar ve sürüleri çizilmeye başlanmıştır. Sonraları yavaş yavaş, Bulgar Azizleri, hükümdarlar, filozoflar, öğretmenler ve diğerleri resmedilmiştir.

İkonların yapımında ahşap bir taban kullanılır, o tabanın üzerine bez yapıştırılır ve astar ile kaplanırmış. Resmin konturları uygulandıktan sonra, ikon altın ile kaplanırmış, geçmişte bu işlem için

altın plaklar, sonraları ise altın tozu kullanılmaya başlanmıştır.

Şimdilerde altın varak(gerçek altın yaprakları) kullanılmaktadır. Bu işlemlerden sonra, ikon özel boyalara, özellikle yumurta temperası ile boyanır. Boyama yazıların yapılması ve vernik atılması ile sona erer. Bazı ikonlar iki taraflı bir görüntüye sahiptir.

BAKIRCILIK

Bakırcılık metalin işlendiği bir zanaattır, dövme demir’den ürünler üretilir. Bakırcılıkla uğraşan zanaatçılar çoğunlukla kilise ve ev gereçleri üretir - cezveler, sürahiler, tepsiler, bardaklar, servis takımları, kazanlar vb. Bakır, en çok ısı ileten metallerden biridir ve doğrudan ateş ile temas eden kaplar yapmak için çok uygundur. Eski zamanlarda bakırcılar, bakırı kendileri eritip, külçe yaparlarmış. Bu külçeleri yaprak haline getirip, onlardan çeşitli ürünler üretirmiş.

Daha sonra, XIX. yüzyılın ortalarında bakır yaprak ithalatı başlamış, bu yapraklardan kapların duvarları(pelivro) ve tabanları yapılmış. Dövme işlemi ile duvar ve tabanlara gerekli şekil verildikten sonra, toplama işlemi yapılmış.

İmalat teknolojisine göre, kapların şekillendirilmesi ve imal edilen nesnenin güçlendirilmesi için bir dizi dövme işlemi daha yapılır. Genellikle bu dövme işlemleri, çekiçlerle yapılır ve bu şekilde bir dekorasyon sisteminin parçası haline gelirler. Bu işlemlerden sonra, gerekirse, diğer ilave süslemeler, kesimler, aplikeler veya kesikler yapılır.

Bakırcılıkta üç çeşit süsleme vardır: fonksiyonel (işlevsel), kesilmiş ve gravür(oyulmuş). Sonuncusu-na, yani gravüre yazılarda dahildir. İçerik açısından bu yazılar genellikle ithaf veya ahlakla alakalıdır.

Bulgar Bakırcılığının özelliklerinden biri de, hem şekillerde hem de dekorasyonda kesinlikle işlevsel ilkesine bağlı olmasıdır. Ürünün pratikliği sanatsal değerinden daha önemlidir. Bununla birlikte, gümüş ve altından farklı olarak, bakır kolayca okside olur, bu da üretimde başka bir özelliğe yol açar - kullanılan kapların tümü veya sadece yiyecek ve sıvıyla teması olan yerlerinin kalaylanması veya gümüşlenmesini gerektirir. Günümüzde, yapılan bakır parçaların çoğu dekoratiftir.

SUSAM YETİŞTİRİCİLİĞİ VE ÜRETİMİ

Susam yetiştiriciliği, eskiden bölge açısından karakteristik ve karlı olmasına rağmen, şimdilerde küçük bir tarımsal işe dönüşmüştür. Eski üreticilere göre, susam toprakta yeterince nem olması için sadece gün batımında ekilir, aksi takdirde filizlenip büyümeyecektir.

Bu tarımsal çalışmadan, farklı faaliyetler de öne çıkar ve gelişir:

SUSAM VE TAHİN ÜRETİCİLİĞİ VE HELVACILIK

Yağ bitkileri, M.Ö. 1600'den beri dünyada yetiştirilmektedir. Şehrazat'ın hikayelerinde ölümsüzleşmiş ünlü "Açıl Susam Açıl!" sözü, ingilizcede "Sesam" yanı susam anlamına gelen kelime ile ilişkilidir. Bitkinin olgunlaşmasıyla tohum kutucuklarını açılma özelliğini simgeler.

Seneler önce, susam yetiştiriciliği Bulgaristan'da geleneksel geçim kaynağı olmasına rağmen, günümüzde İvaylovgrad bölgesinde az sayıda köyde yapılmaktadır. Susam ve tahin üretimi (Yahnaciystvo) özel atölyelerde (yahani), el presleri ile üretilen susam yağı ve tahini özlerinin çıkartılması ile ilişkilendirilir. Tahin elde etmek için, tohumlar önce tuzlu su ile doldurulmuş ahşap veya taş oluklarda yıkanır, sonrasında kurutulur, fırınlanır ve öğütülür.

HELVACILIK- helva yapımı ile ilgilidir. Helva, yoğun şeker şurubu, Sirken otu özü ve tahinin karışımından hazırlanır. İlk önce Sirken otu özü suda kaynatılır, süzülür ve köpük haline getirilir. Karışım yüksek ateşte ısıtılır ve helva hazır olduğunda sertleşir, sonra bıçak ile kesilir. Susam, şeker, bal, bitkisel yağ ve çeşitli kuru yemişlerden hazırlanan tatlılar, dünyanın hemen hemen tüm halklarının kültüründe bulunur; Bulgaristan'da en yaygın olanı Tahin Helvasıdır.

BOZACI

Boza, Balkan ülkeleri ve Türkiye'ye özgü yoğun kıvamlı, düşük alkollü bir içecektir. Eski ustalar bozayı darı unundan yaparlarmış. Kızardıktan sonra, üç saat su dolu kazanın içinde kaynatırlarmış. Özel bir yalak içine dökülürmüş, en iyisi siyah çamdan yapılmış olanıymış, ve maya eklenirmiş. Müşterinin zevkine bağlı olarak tatlı veya ekşi içilirmiş. Sayılı insan tarafında bilinen, bozanın onlarca yıl öncesinde sadece sevilen bir içecek olarak değil, aynı zamanda bir gıda takviyesi olarak da kullanılmış olmasıdır. Bir zamanlar, bir kase dolusu bozanın içine ufalanmış ekmek, yalnızca açlıktan korumakla kalmayıp, aynı zamanda "bedeni güçlendirmek, sağlıklı ve kuvvetli olmak" için tüketilirmiş. Bundan daha sıradışı olan şey, bozanın içine peynir konulması ve adına da "sıvı börek" denmesidir.

Kurtuluştan sonra satıcılar kentin sokaklarında dolaşmaya ve mallarını sunmaya başlamıştır. Boza dolu güğüm, ufak bir taşınabilir masa ve lezzetli karışımı içe bilmek için birkaç metal bardak taşırlarmış. Daha fazla müşteri çekebilmek için satıcılar: "Boza,boza!", "Helva, boza, çam sakızı...Helva, boza, çam sakızı" diye bağırırlarmış.

Günümüzdeki Bulgar pastanelerinde farklı boza türleri bulabilirsiniz, fakat bugün boza farklı teknoloji ile üretilmektedir. Çocukluğunda sokaklarda bozacının bağırarak ve metal bardaklarda sattığı bozanın tadını unutamayanlar, günümüzdeki boza ile tadının farklı olduğunu iddia etmektedir. Bulgaristanda, kaliteli boza üretimiyle bilinen şehir Lyubimets'dir. Boza, geleneksel Bulgar kahvaltısı olan "Börek ve boza"nın bir parçasıdır. Boza üretimi, Gıda Yasası'nın şartlarına göre yapılmalıdır.

Deri üretimi, çeşitli amaçlar için hayvan derilerinin işlenmesiyle ilgilidir - başta ayakkabıcılık gereksinimleri olmak üzere çeşitli teknik amaçlar için.

SARAÇLIK

Saraçlık, Bronz Çağ'da ortaya çıkan en eski deri işleme zanaatlarından biridir, atların yük taşımaları ve binilmesi için evcilleştirildiği zamanlardan.

Arapçadan tercüme edilen "saraç" sözcüğü eyer(binek) demektir.

Usta zanaatçılar sığır, domuz, koyun ve keçilerden işlenmiş deri ile çalışırlar. Zanaatkarlar koşu takımı ve binicilik ekipmanları, kayışlar, valizler, çantalar, kemerler, ayakkabı vb. üretirlermiş.

Kullandıkları aletler şunlardır: zambak-tayfel-kantzeger adında aletler, teneke kutular, haulmont (çok keskin hilal şeklinde bir bıçak), dekorasyon malzemeleri (Saraç iplikleri, keçe, çuval,

boyalar, yapıştırıcılar, katran vb.) ve eşkenar dörtgen makaslar. Dikiş yaparken, saraç ipliği balmumundan geçirilir, böylece derinin içinden daha kolay geçer ve zamanla daha dayanıklı ve kaliteli olmasını sağlar. Dikiş bittikten sonra derilerin dikişleri ve kenarları düzeltilir ve pürüzsüzleştirilir.

Saraçlık üç ana bölümden oluşur: Saraçlık (eyer ve yük eyerleri yapmak); Hamutçuluk (deriden atlara boyunluk yapımı); Döşemecilik (saman, yün vb. gibi dolgular ile eyerleri doldurup, kaplatmak);

Günümüzde Saraçların el emeği ile yaptığı eşyalar sadece uzmanlaşmış fuarlarda görülebilir. Bölgede benzer teknolojiler ile üreten sayılı Saraç kalmıştır.

AYAKKABICILIK (KUNDURACILIK) - geçmişteki önemli zanaatlardan biridir - ayakkabı tamiri ve imalatına yöneliktir. Ayakkabılar deri, ahşap, kauçuk, plastik, jüt ve birçok çeşitli malzemelerden üretilir ve çoğunlukla birkaç farklı parçadan oluşur. Bu zanaat, ayakkabı endüstrisinin seri üretimi tarafından büyük oranda yerinden edilmiştir.

KUNDURACI - bir nevi ayakkabıcıdır, ancak topuklarınız değişti-ren veya gevşek tabanlarınızı yapıştıran türden değil. Kunduracı ayak ölçünüzü alıp size özel, el yapımı bir çift ayakkabı yapan kişidir.

Bu zanaat unutulmaya ve yok olmaya yüz tutmuştur, sebebi piyasaya giren ucuz, kısa ömürlü ayakkabıların tamire gerek duymamasından geçer.

TESİSATÇI (ÇEŞMİDZHAR, ÇEŞMECİ)

Hepimiz Petko Rachev Slaveykov'un yeniden yarattığı "Ak baldırlının çeşmesi (İzvorat na Belonogata)" efsanesini biliyoruz. Çeşmenin bununla ne alakası var diyorsunuz? Bu soru, bize ulaşan birçok Bulgar türküleri ve efsaneleri tarafından yanıtlanmaktadır. Geçmişte, çeşme, su doldurmanın yanı sıra arkadaşlarınızla buluşabileceğiniz bir yermiş. Çeşmeler sosyal alan görevi görüyor, orada genç kızlar ve delikanlılar buluşurlarmış.

Kaynanalar, gelin adaylarını gözlemler, hatta bazen tüccarlar bile orada toplantı düzenlermiş.

Çeşme genellikle suyun insanlara ulaştığı bütün su sistemi olarak adlandırılır. Bazı durumlarda tesisin üzerinde küçük bir yapı inşa edilir. Bu, insanlara kolaylık sağlamak için yapılır. Bulgar topraklarında bir sürü farklı çeşme türü bulunmaktadır. Çeşitleri, yapıldıkları materyal, yalak büyüklüğü ve suyun aktığı demir boruların sayısı nedeniyle değişim gösterir. En yaygın çeşmeler taştan yapılmış olanlardır. Taş çeşmeler genellikle oyma taşlarla kaplıdır ve bazen taş heykel ile dekore edilmiştir. Çoğu çeşme köylerin çıkışına veya merkezine inşa edilmiştir. Eski çeşmenin diğer bir özelliği, suyun aktığı metal borulardır. Geçmişte, bir, iki veya üç boruya sahip köy ve şehir çeşmeleri varmış. Şimdilerde ise boru yerine, suyu düzenleyen veya durduran bir musluk var.

Geleneksel olarak, bu su taşıyan yapılar bir vesileyle inşa edilmiştir. Halihazırda yapılmış olan çeşmenin duvarına olduğu gibi, çeşmeyi yaptıran kişinin adı veya hatırlanması gereken olay kazınmıştır.

Çeşmelerin yapımı genelde efsanelere bağlıdır. İşte tam da bu yüzden Gergana efsanesiyle başladık. Yeni yapılmış çeşmelerle, insan gölgesini birleştirme konusunda yaygın bir inanç var. Gölgesi alınmış kişinin dağılmaya başladığı, yakın zamanda öldüğüne ve gulyabaniye dönüştüğüne inanılır.

Bir kilise veya köprü gibi kamu binalarını inşa etmenin uzak geçmişinde, koruyucu ruh yaratma geleneği varmış, bu ruh onları güçlendirmek için istenirmiş, işte bu yüzden bir insan kurban edilir ve gölgesi binanın temelleri ya da yarım bırakılmış bir parçası üzerine örülürmüş.

Geceleri kirlı ruhlar dışarı çıkıp bir kurban istiyorlar, ve bulamazlar ise, inşa edilmiş şeyi yok ediyorlarmış. Bu yüzden inşaatçılar, ilk önce insanın gölgesini ölçüyor, alınan ölçüyü ısırgan içine sarıp temelin içine koyuyorlar, ve o kişi ölüyormuş.

P.R.Slaveykov "Ak baldırlının çeşmesi" (1873 y.) poemasında, Habibçevo ve Harmanlı arasındaki çeşmede olanları ele alıyor, burada genç kız Gergananın gölgesi alınmış ve çeşmeye verilmiştir.

Kırsal ve kentsel nüfusun su temini ile - çeşmelerin rolü azalmış, ve bununla birlikte efsaneler de unutulmaya başlamıştır.

DEĞİRMENCİLİK en eski Bulgar zanaatlarından biri olarak kabul edilir. Eski zamanlarda ülkemizde çoğunlukla el krom değirmenleri kullanılmış, bunun kanıtı, mağaralarda bulunan yüzlerce benzer değirmendir.

Krom değirmenler, ilk Bulgar başkenti olan Pliska'daki kraliyet konutlarında açılmıştır. Günümüzde, Haskovo bölgesinde ticari amaçlı kullanılan 7 tane un fabrikası faaliyet göstermektedir.

İPEKBÖCEKÇİLİĞİ:

Bölge, sırasıyla dut ağaçlarının yetişmesi ve ipek üretimi için kullanılan ana tip olan dut ipek böceği - Bombyx mori'nin yetiştirilmesi için son derece elverişlidir.

İpek kelebeğinin oluşumu birkaç evreden geçer - yumurta, tırtıl, erken pupa, genç pupa, kelebek. Yumurtalardan tırtıl çıkar, iştahlı bir şekilde dut yapraklarıyla beslenen, hızlı büyüyen ve 6-7 cm. uzunluğuna ulaşan küçük bir solucandır. Tırtıllar, beyazdan açık sarıya dönen, salgıladıkları iplik ile ipek kozalar örürler ve onların içinde pupaya dönüşürler.

Daha sonra bu kozayı delip, dışarı kelebek gibi çıkarlar. Sonra bu kelekler tekrar yumurta bırakır ve böylece gelişim döngüsü tekrarlanır.

Kozalar, kelebek uçmadan önce en iyi kaliteye ulaşırlar, kesintisiz 300-900 metre uzunluğunda, 10 mikron kalınlığında ve aşırı dayanıklı olan tek bir ipek ipliğinden yapılmışlardır. Doğru an seçilir ve pupa öldürülür - genellikle bu uyku zamanı sıcak su ile yapılır. Sonra ipek ipliği çıkarılır. 4000-5000 kozadan yaklaşık 1 kilo ipek üretilir. İpekböcekçiliği, buğday, mısır ve üzüm üretiminden çok daha karlıdır.

Ev şartlarında ipek elde edilmesi eski bir sarma tecrübesini yineleyerek çok ilkel bir şekilde yapılır. Kaynar su bulunan bir kazana az miktarda koza (yaklaşık bir kilo) dökülür. Yumuşayınca, kozanın iplerini tutmak için bir ağaç veya süpürge ile karıştırılır, dikkatli bir şekilde çekilirler, pürüzsüz bir zemin - sofra veya tepsi üzerine serilirler ve üzerlerine birbirine karışmasınlar diye kum dökülür. İpek, ilk önce bir volana, sonra çileye yapıştırılır, ve el ile veya çıkırıla sarılır. İpeğin en değerli özelliklerinden biri gücü ve dayanıklılığıdır. İpekböcekçiliği - bahar aylarında, genelde Nisan ayının sonundan Haziran ayının ikinci yarısına kadar uygulanır, solucanların açılması ve çözülmesi dut ağacının yapraklanmasıyla paraleldir. Odalar sıcak, kuru ve temiz olmalıdır ve mümkünse güneş ışığına doğru bakmalıdır. İpek böcekleri, dut yapraklarıyla beslenir ve hayatları boyunca en fazla 25 gram yerler.

1989'a kadar ipekböcekçiliği, 50.000'den fazla insanın geçim kaynağıdır, daha sonra bu sektör ölür ve şu an bölgede sadece birkaç temsilcisi kalmıştır.

ARICILIK

Ülkemizdeki arıcılık, Trakyalılar'ın zamanından veya M.Ö. 2-1000'den beri bilinmektedir ve belki de antik çağlardan beri arıcılık ülkenin tüm bölgelerinde geleneksel bir faaliyet haline gelmiştir.

Slav kabileleri, yaban arılarının peteklerinden, bal toplar ve daha sonra onlara kovanlarda bakmaya öğrenmişlerdir.

Han Asparuh'un liderliğindeki Bulgarlar, Balkan Yarımadasına yerleşmeleriyle birlikte, arıcılık hakkındaki becerilerini de beraberinde getirmişlerdir.

Ülkemiz balmumu ve balın büyük bir üreticisi olarak görülüyormuş. Arıcıların 20. yüzyılın başlarına kadar arı aileleri yetiştirdiği teknolojisi, cihazlar daha modern ve kusursuz olmasına rağmen bugünle kıyaslandığında önemli bir farklılık göstermemektedir.

İlk başlarda kovanların konik şekli varmış. Onlara kovan veya Yaban asması- (kovanı örmek için kullandıkları bitkinin adıdır) derlermiş. Ülkenin bazı bölgelerinde üzüm veya söğüt çubukları kullanırlarmış. Kovanı yaptıktan sonra, içine ve dışına özel bir karışım sürülürmüş. Yerel geleneklere bağlı olarak, karışıma kil, saman, gübre ve ocaktan kül eklenirmiş. Tüm bu yapılanlar, kovanın ömrünü uzatır ve hava şartlarının etkisine karşı korurmuş. Soğuk ve sıcak havalarda, arıları korumak için kovanların üstlerine samandan yapılmış "kaftan veya kapşon" konulurmuş.

Kaynaşma dönemi - yeni sürülerin arı ailelerinden serbest bırakıldığı dönem, ilkbaharda başlar ve yaz boyunca devam eder.

Arı bakımıyla ilgilenen arıcılar, kaynaşma dönemini yakından izlemeleri ve yeni ailenin nereye yerleşeceğini takip etmeleri için bir veya iki kişiyi görevlendirirmiş.

Arılar genellikle ağaçtaki oyukları seçer ve ardından baş arıcı yeni arı ailelerini örme kovan içine yerleştirirmiş. Onları cezbetmek için, kovanın iç kısmına bal ve limon balsamı sürer ve aynı şekilde civardaki yaban arılarını da toplarlarmış. Arılara, mükemmel organizasyon, sıkı çalışma ve davranışlarını zamanla öğrenme becerileri sayesinde büyük bir saygı duyuluyormuş.

Ülkemizde çok eski zamanlardan beri, artan propolis toplanması ve kovanın girişine birikmesi soğuk bir kışa işaretmiş.

Arılar sabahın erken saatlerinde dışarı çıkarsa hava güneşli olurmuş veya tam tersine, eğer kovanın yakınında durup ona yakın uçarlar ise, yağmur yağacak demekmiş.

Bulgar halk tıbbında arı ürünlerinin kullanımı çok yaygın ve çeşitlidir, modern hekimlerin "doğal antibiyotik" dediği propolis gibi.

Günümüzde, evlerimizde balmumundan yapılan "blag merhem" adında bir merhem yapılır, yaralar, yanıklar ve travmalar için kullanılan vazgeçilmez bir araçtır (ilaç).

Balmumu,"muşami" olarak adlandırılan tıbbi sıkıştırılmalarda da yaygın şekilde kullanılmaktadır. Uygun bir kapta mum, reçine, tütüsü, zeytinyağı karışımı ısıtılır, karışımı hastalığa maruz bırakılan yere pamuklu bez ile sürülür.

HASKOVO BÖLGESİNDE GELENEKSEL EL SANATLARI PAZARLARI TAKVİMİ

Haskovo bölgesi zengin bir kültürel geleneğe sahiptir ve pek çok etkinlik, zanaatları ve geleneklerini sunmak için düzenlenmektedir.

- Nisan sonunda Haskovo şehrinde geleneksel “Güney İlkbaharı” edebi günleri düzenlenir.
- Mayıs ayının sonunda Kenana Parkında, “Güzel Trakya Şarkılar Söyleyip Oynuyor” Milli Halk Sanat Şöleni düzenlenir.
- 1 Haziran - Uluslararası Çocuk Bayramı” nda Mineralni Bani Belediyesi’nde “Balkanlardaki Çocuklar - Avrupa’da maneviyat ile” Uluslar arası çocuk Festivali gerçekleştirilir.
- Haziran sonlarında, Svilengard köyü “Siva Reka”da “Hasat, Mutfak ve El İşleri” şöleni yapılmaktadır.
- Svilengrad’da, Uluslararası Folklor Festivali “Sınır Tanımayan Şarkılar ve Danslar” Haziran ayında gerçekleştirilir.
- 8 Eylül haftasında Haskovo’da, Şehrin geleneksel kutlamaları kapsamında el sanatları ve zanaatları çarşısı “Bulgar Malı!” adı altında düzenlenmektedir.
- Uluslararası Geleneksel Gıda, Geçim ve Meslekler Festivali “Trakların Geleneksel Mutfak Mirası” - Ivaylovgrad’da Eylül başında gerçekleştirilmektedir.
- Eylül ayında Dimitrovgrad’da Zanaat Fuarı gerçekleşir.
- Geleneksel Gıda, Geçim ve El Sanatları Festivali,”Trakya’nın Somut Olmayan Kültürel Mirası” Eylül ayı başlarında Ivaylovgrad şehrinde düzenlenmektedir.
- Eylül ayı ortasında Harmanli şehrinde “Na Harmana” festivali düzenlenmektedir.
- Eylül ayının sonunda Haskovo’da bir caz festivali düzenlenmektedir.

Haskovo İl Tarih Müzesi’nde yerel halkın gelenekleri ve yaşam tarzları hakkında daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

Daimi sergiler şunlardır:

“Arkeoloji”, “Etnografya”, “Rönesans ve Ulusal Kurtuluş Mücadelesi”, “Kentsel Ortamda Yaşam - XIX Yüzyıl”, “Ev ve El Zanaatları - On dokuzuncu yüzyılın sonuna kadar”.

Bu yayın, Interreg-IPA Bulgaristan-Türkiye SÖİ Programı, CCI Numarası 2014TC16I5CB005. Avrupa Birliği desteğiyle yayınlanmaktadır. Bu yayının içeriği tamamen “Haskovo Ticaret Ve Sanayi Odası” sorumluluğundadır ve hiçbir şekilde Avrupa Birliğinin veya Programın Yönetim Makamının görüşlerini yansıtmak için alıntılanamaz.

PROJE İSMİ: „BİR GÜZERGAH İKİ ÜLKE“

BAŞVURU № CB005.1.22.134

2014-2020 CCI: 2014TC1615CB005 BULGARISTAN – TÜRKİYE INTERREG SINIR ÖTESİ İŞBİLİĞİ
PROGRAMI SÖZLEŞME № RD-02-29-40/20.03.2017

EDİRNE VİLAYETİ VE ZANAATLARI KATALOĞU

ÖNCELİK EKSENİ 2: SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM

*Bu proje Bulgaristan–Türkiye Interreg Sınır Ötesi İşbirliği Programı
2014-2020 çerçevesinde Avrupa Birliği tarafından desteklenmektedir*

EDİRNE BÖLGESİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

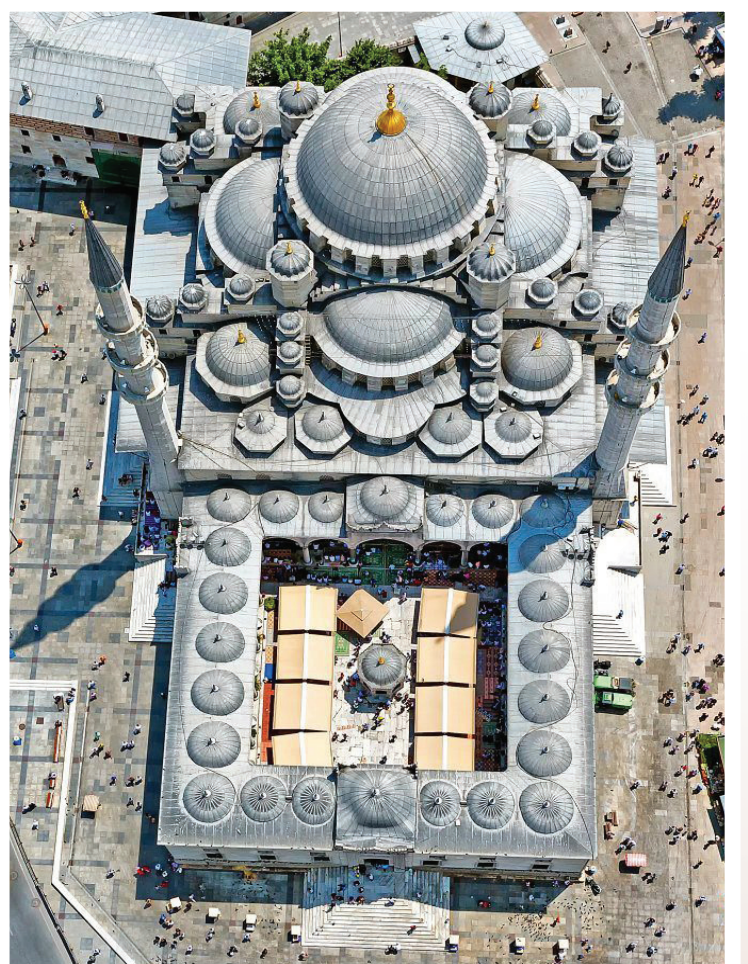
Edirne Bölgesi, Doğu Trakya Bölgesi'nde yer almakta olup, Türkiye'nin Avrupa Kıtası'nda yer alan 3 ilinden biridir. Edirne Bölgesi'nin doğusunda Tekirdağ ve Kırklareli illeri, güneydoğusunda Çanakkale, kuzeyinde Bulgaristan, batısında ise Yunanistan bulunmaktadır. Edirne İli 1363'ten 1453'e kadar Osmanlı İmparatorluğu'nun başkentliğini yapmıştır.

Uzunköprü, Edirne'nin ilçelerinden biri Edirne'den 60 km kadar güneydedir. İsmi UNESCO kültür mirası listesinde yer alan dünyanın en uzun taş köprülerinden biri olan Uzunköprü'den alır. Stratejik olarak sınır bölgesinde yer alan Uzunköprü, Türkiye'yi Balkanlara ve Avrupa'ya bağlar. Uzunköprü, Edirne'nin en büyük ve nüfus olarak ikinci büyük şehridir.

Uzunköprü'nün yerleşim yeri olarak tarihi Osmanlı Devleti'nin idaresi olarak başlamaktadır. Sultan 2. Murat, bölgeye bir köprü ve şehir kurulması emrini vermiş olup burada Uzunköprü'den önce herhangi bir yerleşim yeri olmadığı anlaşılmaktadır. Bu sebeple Uzunköprü, Rumeli Bölgesi'nde kurulan ilk Türk şehridir.

Hoca Sadettin Tacü't Tevarih (C.II.S.164) adlı yapıtında "...Orasını konaklayacak düzenli bir yer haline getirdi. 174 yüksek kemer üzerine uzatılmış eşsiz bir köprü yaptırdı ki, cihana örnek oldu. Köprü'nün bir başında Ergene adı ile anılan bir kasaba kondurup." diyerek, bu kasabanın adının Ergene

olduğunu belirtir. Muhteşem Süleyman dönemine kadar şehir bu adla anılmıştır.

O dönemde, bölgede birçok ağaç köprü bulunmasına rağmen Sultan 2. Murat büyük bir taş köprünün inşa edilmesini emretmiştir. Çünkü ağaç köprüler, iklimsel koşullara bağlı olarak yıkılmakta ve geçişe engel olmaktaydılar. Ergene Nehri'nin taşması sonucunda orduların geçişinin engellenmesi, köprü inşasının temel sebebidir. Köprünün inşasıyla beraber 200 ev, cami, han, hamam ve 200 dükkân kurularak bölgede yaşayan insanlara, köprünün tamiri ve bakımı görevi yüklenmiştir. Bu sayede Osmanlı Ordusunun mobilizasyonu artmış ve ulaşım daha hızlı hale gelmiştir.

Ergene Nehri sebebiyle geçmiş dönemim şartlarına göre çok zorlu bir geçiş yolu üzerindedir. Bu bölge, Balkanları ve Anadolu'yu birbirine bağladığından bölgesel olarak çok önemliydi. 1427 ve 1443 yılları arasında, 2. Murat Dönemi'nde Mimar Muslihittin tarafından inşa edilen Uzunköprü, 1392 m uzunluğu 6.10 m genişliği ve 174 kemeri ile günümüze ulaşmış en uzun taş köprülerdendir. 1443 yılında inşası tamamlandığında klasik Osmanlı Mimarisi'ne uygun bir yapı ortaya çıkmıştır. Bu dönemde, Osmanlı Devleti küresel olarak iyi bilinen üstün yapılar inşa etmiştir. Köprünün mimarı Muslihittin, dönemin baş devlet mimarıdır. Klasik dönem Osmanlı Mimarisi sürecinde inşa ettiği köprüler, sosyal ve dini kompleksler ve camiler ile Mimar Muslihittin Ortaçağ mimarlarının en önemlilerindendir. Uzunköprü'nün erken dönem Osmanlı Mimarisi'nin şaheseridir. Köprünün bu kadar uzun inşa edilmesinin sebebi ise Ergene Nehri'nin taşkınlarından sonra geniş alanların bataklığa dönmesidir.

Kanuni'nin sadrazamı Mustafa Paşa 1529'da Mimar Sinan'a Bulgaristan'da, Meriç üzerinde yirmi kemerli Cisir-i Mustafa Paşa Köprüsü'nü yaptırdı. Bu köprünün başındaki kasabaya da Cisir-i Mustafa Paşa Kazası dendi. Edirne Sancağına bağlı, köprülü olan bu iki kasabada, karışıklıkları önlemek amacı ile Ergene Kentinin adı Cisir-i Ergene'ye çevrildi. Ancak, halk bu değişikliği hiçbir zaman kabul etmeyerek, Uzunköprü adını benimsedi.

Kurtuluş Savaşı döneminde sosyo-ekonomik açıdan durağanlık gösteren Uzunköprü'nün ekonomik ve kültürel açıdan gelişmesi Cumhuriyetin ilanından sonra hız kazanmıştır. 1913 yılında Türk kültürünü ve ulusal çıkarlarını savunmak için kurulan Türk Ocağı binası yenilenmiş, Halkevi kurulmuştur. 1926-27'lere gelindiğinde sanayideki gelişmeler, 10 buharla çalışan un değirmeni, 1 yapağı fabrikasının açılmasıyla kendini göstermiştir. 1950'lerde ise bunlara 5 un fabrikası, 6 nebati yağ fabrikası, 1 elektrik santrali, özel kişilere ait 20 ambar eklenmiştir. Bugün Uzunköprü nüfusu yaklaşık olarak 40000'dir.

UZUNKÖPRÜ BAĞLANTI YOLLARI

Ortadoğu ve Türkiye'yi Avrupa'ya bağlayan önemli demir ve karayolları il topraklarından geçmektedir. Uzunköprü'de ulaşım karayolu ile sağlanmaktadır.

Uzunköprü'nün İstanbul-Edirne (E-5) karayoluna Havsa'da bağlanan yolla Kapıkule ile, Çorlu-Silivri-İstanbul üzerinden Anadolu ile, Edirne-Havsa-Keşan-Gelibolu-Çanakkale üzerinden Ege ile, bağlantısı sağlanmaktadır.

EDİRNE'DE YER ALAN EL SANATLARI

Osmanlı döneminde, Edirne Bölgesinde el sanatları hayli gelişmişti. Ağaç, kutu, çiçek zanaatları, kitap kaplama işleri, talik yazıları, mezar taşı üretimi en önemli el sanatlarındandı. Fakat maalesef günümüzde bunları çoğu yok olmuştur. Edirne Bölgesi'nde halen yapılmakta olan el sanatları aşağıdaki gibidir:

Edirne’de ahşap işlerinin yeri hayli saygındır. Avrupa’dan ve İstanbul’dan ithal edilen ekipmanlar ile Edirnekari meydana gelmiştir. Bu metod, sandık, raf vb. dekoratif ekipmanlarda kullanılmıştır. Kurdele ile bağlı buketler, vazoya yerleştirilmiş çiçekler ve meyveler o dönemin sıklıkla karşılaşılabilen el sanatlarıydı. Bu el ürünlerinde, hafif ve yoğun gölgelerin kullanılmasının yanı sıra el ürünlerinin uzun süre dayanabilmeleri için parlatılmaktaydı. Edirnekari, deri, ağaç ve karton üzerine boyalar ile yapılan motif ve dizgilerdir. Bu el sanatının en ayırıcı özelliği boyanın dayanıklılığıdır.

Bu sanatın karakteristiği 5 başlık altında toplanabilir.

- Geometrik motifler Edirnekari ağaç süslemelerinde nadiren kullanılır.
 - Baroksitli etkisi birçok mevcut parçada hissedilir.
 - Lale, sümbül, karanfil, çiçek buketi, meyveler gibi birçok bitkisel figür çember, köprü ve yıldız gibi geometrik ve İslami şekilleri ile kullanılır.
 - Boya süslemelerinde koyu yeşil, mor, sarı, koyu kahverengi ve diğer birçok renk kullanılmıştır.
 - Dut, ceviz, meşe, kestane, şimşir ve ıhlamur ağaçları tercih edilir.
-

Bölgede, aynalı süpürge hala yaşamaktadır. Süpürge, süpürge darısından yapılır. Dahası aynalı süpürge, Edirne'deki evlilik geleneklerinde önemli bir etnografik element olarak karşımıza çıkmaktadır. Süpürge, genç kızın, çalışkanlığını, temizliğini ve saflığını sembolize ederken ayna güzelliğini temsil eder.

Süpürge lifleri, tarlalardan toplanarak uygun boyutlara ayrılır. Parçalar, tohumlardan ve yapraklardan temizlenip demet haline getirilerek pazarda satışa sunulur. Demetler, süpürge yapanlar tarafından satın alınarak kolay işlenmesi için suya konulur. Buna ıslatma denir. Islanmış lifler, sülfür ocaklarına konur. Ocakta

iki saat bırakıldıktan sonra lifler zahireciler tarafından 4 farklı kategoriye ayrılır. İnce ve zayıf olanlar işlenir

Zedelenmiş olanlar atılır. Kalın olanlar ve kısa kalanlar, süpürge'nin üst tarafında kullanılmak üzere ayrılır.

Kategorize edilmiş bu liflere pens ile ilk şekilleri verilir. Bu işleme çatı denir. Bu işlemi, inceltme ve tıraşlama takip eder. Dikiş ustası, süpürgeyi dikerek ürünü tamamlar. Süpürgecilikte birçok süpürge çeşidi bulunur. Bunlardan bazıları; el süpürgele-ri, sopalı süpürge ve benzerleridir.

Bölgenin en çok bilinen el sanatlarından bir de meyve sabunlarıdır. Bu el yapımı sabunlar meyve şeklinde olup boyanarak dekoratif amaçlar için kullanılır. Bu el sanatlarının tarihi oldukça ilginçtir. 1600'lü yıllarda Edirne'de ortaya çıkmıştır. Bu sabun aynı zamanda güzel kokusu sebebiyle mis sabunu olarak bilinir. Sabun ayrıca sultanların temizlikleri için kullanmaları sebebiyle "sultan sabunu" olarak da bilinir. Buna ek olarak, tüm ürünler pazarda satılmamıştır. Sabunlardan bazıları kullanım için Topkapı Sarayı'na gönderilmiştir. Zamanla, bu el sanatı en büyük sektör haline gelmiş, bazı mahallerin ismi "sabuni" olarak değiştirilmiştir.

Bu renkli ve mis kokulu dekoratif figürler, Edirne'deki en popüler hediyelik eşyalardandır. Meyveli sabun sepetleri Edirne'deki neredeyse her evde bulunmaktadır.

Bu sabunların üretimi, tamamıyla el ile olur. Sabunlar, su ile temas ettirilerek hamur gibi yoğrulur. Karışımından uygun boyutlarda parçalar kopararak ustaların yetenekli ellerinde bıçaklar ve suyun yardımı ile şekillendirilir. İstenilen etkinin yaratılması için çeşitli yöntemler uygulanır. Örneğin; portakal gibi görünmesi için rende üzerinde yuvarlanır. Böylece sabun, turuncu kabuk şeklini alır. Hayal gücü ve ustaların sırları ile orijinal ve etkileyici meyve şekilleri meydana getirilir. Örneğin karpuz dilimleri, çilekler, armutlar, şeftaliler vb.

Edirne oyası, Avrupa’da Türk oyası olarak da bilinir. Oya kelimesi, diğer dillerde tam karşılığı olmadığından bu durum bu sanatın Türk kadınlarına ait olduğu tezini desteklemektedir. Bazı kaynaklar oyanın 12.yy’da Anadolu’da başladığını buradan Balkanlar’a Yunanistan’a ve Yunanistan’dan da Avrupa’ya yayıldığını belirtmektedir. Oya, basit bir tığ ve iplikle örülür.

Geleneksel olarak kadınların başlarına taktıkları başlıklar ve atkılar, kıyafetler oya çeşitleri ile dekore edilmiştir. Bunlar ayrıca iç çamaşırlarında, dış giyimde, havluların kenarlarında, peçetelerde ve başka birçok yerde dekoratif amaçlı olarak kullanılmıştır. Ege Bölgesi’nde erkeklerin başlıklarında dahi oya bulunabilmektedir. Tığ işi oya, varlıklı, aristokrat ve şehirli kadınlar tarafından üretilmiştir. Bu tür oyaların en güzel örnekleri ipek iplik kullanılarak örülen ve Osmanlı sarayında üretilenlerdir. Genç kızlar, yeni gelinler umutlarını veya umutsuzluklarını, beklentilerini, mutluluklarını ve mutsuzluklarını, dargınlıklarını, eşleriyle anlaşmazlıklarını, giydikleri oya işleri ile iletmişlerdir.

Osmanlı'nın eski başkenti olan Edirne, bir zamanlar Türk çini ve seramiğinin merkeziydi. Yetenekli ellerden çıkan seramik ürünleri ile Edirne, geçmişteki estetik değerini, motifleri renkleri ve modelleri ile korumaktadır. İslami mimari çinileri genellikle camilerin, abidelerin, sarayların, imaretlerin ve kütüphanelerin iç dekorasyonu olarak kullanılmıştır. Bunlar Edirne Bölgesi'nde üretilmiş nadir mozaik çinilerdir. Hâkim olan motifler, bitkisel çinilerdir. 16. Yüzyılın ortalarında çömlekçilik, dayanıklılığı ve parlak renkleri ile dünya çapında kabul görmüştür.

At arabaları ve faytonlar, Edirne tarihinde özel ve önemli bir yere sahiptir. At arabaları ürünleri taşımada faytonlar ise yolcu taşımalarında kullanılmıştır. Teknolojinin gelişmesi ile her iki türde yok olmuştur. At arabaları ve faytonların, 1:05 ölçülerindeki modelleri halen üretilmektedir. Modeller ağaçtan yapılmakta, orijinalliklerine özellikle dikkat edilmektedir. İşçiliği oldukça zor, zaman isteyen ve birçok kıvrım ve detayı ile ustalık gerektiren bir sanattır. Yapımlarında kaliteli boyalar ve ağaçlar kullanılmaktadır.

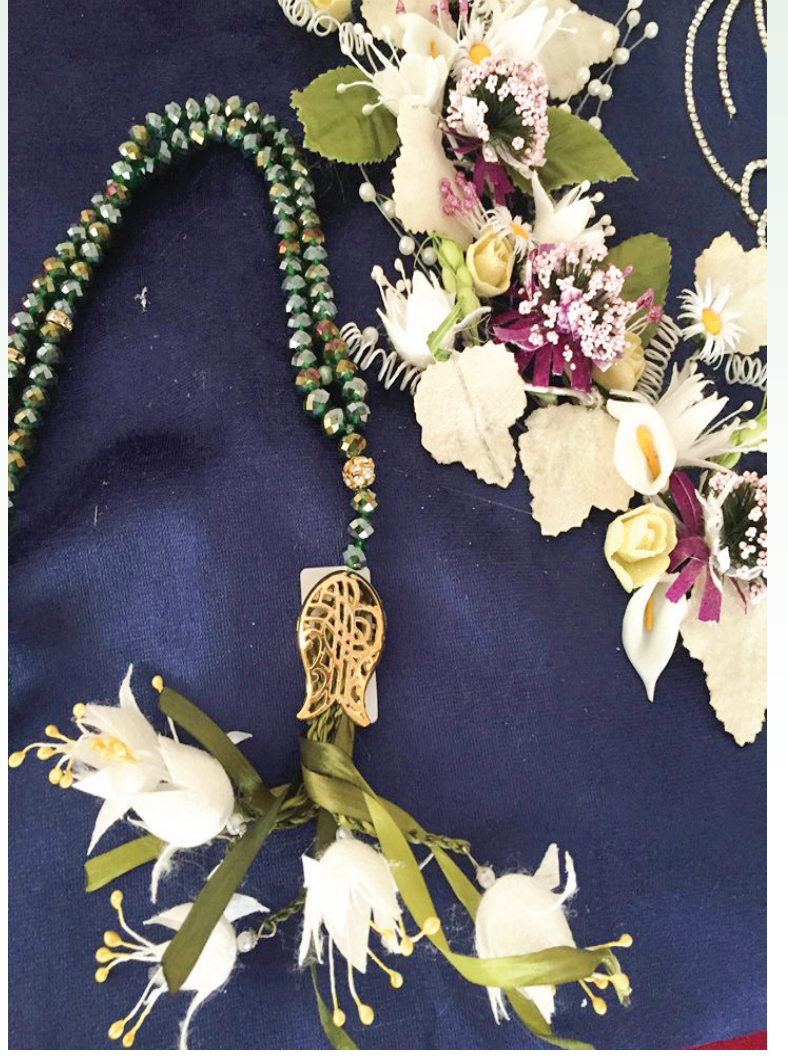
Diğer bir popüler hediyelik eşya ise folklorik kıyafetler içindeki bebeklerdir. Edirne bebekleri geleneksel kıyafetleri içindeki kız ve çocukları resmetmektedir. Bu sanat halen günümüzde de sürmektedir. Bebekler, 30 ila 50 cm arasında olup bölge halkının yaşam tarzını yansıtmaktadır.

Bugün Uzunköprü’de el sanatları iki devlet kurumu tarafından desteklenmektedir. Bu kurumlardan biri Sosyal Dayanışma Merkezi, diğeri ise Uzunköprü Halk Eğitim Merkezi’dir. Bu kurumlar, kişileri, birçok el sanatı konusunda eğitmektedir. Örneğin; 2013-2017 yılları arasında Sosyal Dayanışma Merkezi tarafından 126 kurs açılmış, 1927 kişi Eğitime katılmış bunların 1697’si sertifika almaya hak kazanmıştır. Kurslardan bazıları şunlardır:

- İpek kozası el ürünleri kursu
- Rölyef kursu
- Dekoratif ahşap süsleme kursu
- Yatak odası tekstili hazırlama
- Ev tekstili hazırlama,
- Sabun üretimi
- Elde tel sarma
- Takı kursları
- Örgü ve düğümlü takı yapma
- Seramik biçimlendirme

- Tel ve çivi ile takı yapma kursu
- Boyama kursları
- Sepet örücülüğü kursu
- Kumaş boyama kursu
- Dekoratif ev aksesuarları hazırlama kursu,
- Turistik hediyelik eşya hazırlama kursu
- Hurç dikimi,
- Ahşap-seramik-polyester boyama kursu,

Uzunköprü Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü sadece el sanatları ile ilgili değil insan hayatını etkileyen spordan bilgisayara tarımdan mekaniğe kadar neredeyse her alanda ücretsiz eğitimler vermektedir. Bu kurumun çalışmaları sayesinde hala varlığını sürdüren el sanatlar bazıları şöyledir:

1. Mis Sabunu Yapım Kursu: Edirne yöresine ait geleneksel el sanatıdır. Çok fazla kullanmadığımız ya da bir çoğumuzun tam olarak tanımadığı bu sanat aslında en yakın geçmiş 300 yıl öncesine dayanmaktadır. Eskiden insanlar bu ürünleri hem temizlik amaçlı hem de süs eşyası olarak kullanırdı. Görenler genelde plastik ya da alçıdan yapılmış gibi sansa da bildiğimiz sabundan başkası değildir. Meyve Sabunu olarak da bilinen ve elma, armut, üzüm, şeftali, kiraz, muz, kavun, çilek, kayısı ve limon şeklinde yapılan bu eserler bir zamanlar (19.yy) Edirne ilimizin en önemli gelir kaynakları arasındaydı. Osmanlı İmparatorluğu döneminde çok değerli olan bu ürünler genç kızların çeyizlerini süsler yabancı devlet adamlarına hediye edilirdi.

2. Ahşap Boyama: Ağaçtan hazırlanan eşyalar üzerinde yapılan boya, cila, vernik işlemlerinin tümüne, ahşap boyama (üst yüzey işlemleri) adı verilir. Ahşap boyama, eşyaların güzelleştirilmesi ve dış etkilere korunması amacı ile yapılmaktadır.

3. Keçe Aksesuarları: Tekniğe ve modele uygun kumaşı sertleştirme, kalıp hazırlama, renklendirme, ütüleme, toplama, dallama ve buketleyerek fantezi yaka çiçeği yapabilme bilgi ve becerisine sahip kişiler yetiştirilir.

4. Kırkyama: Kırkyama, bir dönem yoksul kesimin giyim gereksinimini karşılamak adına çeşitli bez parçalarının bir araya getirilerek ve değişik şekillerde desenler verilerek dikilmesi sonucunda ihtiyaç için yapılan bir el sanatıdır.

5. Ebru Boyama: Ebru sanatı görsel açıdan şölen haline gelen çok renkli ve kıymetli bir sanattır. Suyun üzerinde renk verme çalışmalarıyla yapılan süsleme sanatı olan ebru, günümüzde artık pek uygulanmamaktadır. Geleneklerimizde çok kullanılan bu sanatın önceleri kursları, eğitimleri yoğun şekilde bulunurken şimdilerde sınırlıdır. Osmanlı döneminde uygulanan ebru sanatı, önemli bir iş koludur. Birçok kişiye kazanç sağlamıştır. Doğu topraklarından Avrupa'ya yayılmasıyla ebruya Avrupa'da, Türk kâğıdı ismi verilmiştir.

Kitre sayesinde yoğun hale getirilmiş suyun üzerine, özel olarak hazırlanmış boyalar aracılığıyla meydana getirilen desenlerin, kâğıt üzerine nakledilmesi neticesinde yapılan bir süsleme sanatıdır. Görsel açıdan çok hoş renkler ve desenler meydana gelirken, evler için de çok değerli dekorasyon öğeleri oluşur. Ebru sanatında en önemli unsurlardan arasında; oda sıcaklığı, kullanılan boyaların ve fırçaların kalitesi yer almaktadır. Ebru tıpkı hat sanatı gibi boş zamanların değerlendirileceği, stresi azaltmaya yarayan bir hobidir.

6. Panç Nakışı: Panç nakışı punch iğnesi ve kasnakla yapılır. Kumaşın tersinden işlenir. Panç iğneye ipliği doğru geçirdiğinizden emin olmalısınız. Öncelikle desenli bir havluyla çalışa bilirsiniz havlunuzu kasnağa takıp ipi iğneye geçirilmelidir. İşlerken havlunun tersinden işlenmelidir. İğnenin yönü ileri giderken ip iğnenin arkasında kalacak unutulmamalıdır. İpiniz gevşek olmalı Kumaşa batıp çıkarak işleyin mümkün olduğunca eşit aralıklarla batın iğnenin üzerindeki ayarlar işin yüksekliğini ayarlamak içindir.

7. Çini Boyama: Türk Çini Sanatı, Anadolu uygarlığını tarihi form ve inceliklerle kültürel bir miras olarak evlerimize kadar taşımaktadır. Kütahya Çinisi, İznik Çinisi, Türk Çinisi'nin vatani olarak kabul edilmektedir. Çini sanatı bu topraklarda asırlık bir geçmişe sahiptir. Geleneksel Türk Sanatlarının en önemlilerinden biri olan Çini, genellikle mimari eserlerin, cami, köşk. saray, çeşme, türbe vb. yapıların iç ve dış süslemelerinde kullanılmış bir seramik ürünüdür. Çini Sanatı ve Porselen Desenleme (Süsleme) Sanatı günümüzde benzer sanat olarak algılanıyor olsa da, bu iki sanatı birbirinden ayıran en önemli özellik, Çini Sanatı "Sır Altı Tekniği" ile yapılmaktadır. Porselen Desenleme Sanatı ise "Sır Üstü Tekniği" ile yapılmaktadır.

UZUNKÖPRÜ’DE GERÇEKLEŞTİRİLEN GELENEKSEL ETKİNLİKLER

Uzunköprü’de her yıl çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bu etkinliklerin en büyüğü Uzunköprü Kültür Sanat ve Tarım Festivalidir. Festivalde yer alan standlarda günlük ihtiyacı karşılayacak her türlü ürün bulunmaktadır. Eğer Uzunköprü’yü her yıl eylül ayında gerçekleştirilen festival sırasında ziyaret ederseniz çeşitli el yapımı kıyafetler, hediyeelik eşyalar, organik yiyecekler ve içecekleri bulma şansınız olacaktır. Buna ek olarak Sosyal Dayanışma Merkezi ve Halk eğitim Merkezi kursiyerleri tarafından üretilen ürünler burada satılmaktadır.

24 Kasım Uzunköprü’nün kurtuluş günüdür. Her yıl 24 kasımda çeşitli teatral etkinlikler yapılmaktadır. Bunların en ilginç “gelinin kurtarılması”dır. Belediye başkanı etkinlik için gerçek bir gelin seçer ve gelin askerler tarafından kurtarılır ardından da geline bir evlilik hediyesi olarak bilezik takılır.

Her yıl mayıs ayında “Uluslararası Retro Araba Rallisi-Marista” gerçekleştirilir. Bu etkinliğin sloganı “3 ülke 1 nehir”dir. İsminden de anlaşılacağı gibi sadece klasik araçlar katılım sağlar. Bu etkinliğin ana hedefi yarışmak değil ülkeler arasındaki dostluk ve kardeşliği göstermektir.

Belirsiz aralıklarla Uzunköprü’de yöresel gıda standları açılmaktadır. Bu standlarda turistler organik yöresel yiyecekleri sıra gibi ev yapımı içecekleri çeşitli peynir ve ekmek türlerini bulabilmektedirler.

Edirne Bölgesi’ndeki en ilginç ve bilinen etkinlik Kırkpınar Yağlı Güreşleri’dir. Güreşlerin kökenlerine dair çeşitli söylentiler bulunmaktadır. Bunlardan en çok bilineni şöyledir:

Rumeli’nin fethi sırasında Orhan Gazi’nin kardeşi Süleyman Paşa askerleri ile bazı kaleleri ele geçirmiştir. Geri dönüş yolunda askerler Samona’da (Yunanistan) güreşe başlamışlardır. Bu askerlerden ikisi yenilememiştir. Daha sonra mayısın 6’sında bu iki asker sabah erken saatlerden gece yarısına kadar güreşmişlerdir. Ne yazık ki askerler, güreş alanında ölü bulunmuş ve yine de birbirlerini yenememişlerdir. Bu askerler öldükleri yerde incir ağacının altına gömülmüşlerdir. Yıllar sonra arkadaşları mezarlarına geldiğinde askerlerin gömülü olduğu yerlerden pınarlar aktığını görmüşlerdir. Bu olaydan sonra bu bölge Kırkpınar olarak anılmaya ve yağlı güreşler geleneği başlamıştır. Bu gelenek 657 yıldır devam etmektedir.

Bu yayın, Interreg-IPA Bulgaristan-Türkiye SÖİ Programı, CCI Numarası 2014TC16I5CB005. Avrupa Birliği desteğiyle yayınlanmaktadır. Bu yayının içeriği tamamen “Haskovo Ticaret Ve Sanayi Odası” sorumluluğundadır ve hiçbir şekilde Avrupa Birliğinin veya Programın Yönetim Makamının görüşlerini yansıtmak için alıntılanamaz.